

Course name: Management of small business entities

Week 2: Organization of business activities

Курс номи: Кичик бизнес субъектларини бошқариш (*Management of Small Business Entities*).

2-МАВЗУ. Тадбиркорлик фаолиятини ташкил этиш

Режа:

1. Тадбиркорликнинг ташкилий-ҳуқуқий шаклини танлаш.
2. Кичик бизнесни давлат рўйхатидан ўтказишнинг ўзига хос хусусиятлари.
3. Кичик бизнес субъектларини банк, солиқ ва молия ташкилотларида рўйхатдан ўтказиш тартиби.
4. Тадбиркорлик субъектларига литцензия бериш тартиби.

Кириш. Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев Олий Мажлисга Мурожаатномасида “Фаол тадбиркор деганда, биз рақобатбардош маҳсулот ишлаб чиқаришга қодир, энг муҳими, янги иш ўринлари яратиб, нафақат ўзини ва оиласини боқадиган, балки бутун жамиятга наф келтирадиган ишбилармон инсонларни тушунамиз. Бундай тадбиркорлар сафини кенгайтириш, жумладан, юқори технологиялар, илм-фаннинг энг сўнгги ютуқларига асосланган техника ва асбоб-ускуналарни мамлакатимизга олиб келиш ва жорий этиш учун уларга муносиб шароитлар яратиш бизнинг биринчи галдаги вазифамиз бўлиши шарт. Керак бўлса, хориждаги етакчи компания ва ташкилотларда тажриба орттириши, ўзаро манфаатли ҳамкорлик қилиши учун уларга ҳар томонлама имконият туғдириб беришимиз лозим”¹, деб таъкидлаганлар.

1. Тадбиркорликнинг ташкилий-ҳуқуқий шаклини танлаш.

Тадбиркорлик фаолияти тушунчаси- Тадбиркорлик фаолияти (тадбиркорлик) тадбиркорлик фаолияти субъектлари томонидан қонунчиликка мувофиқ амалга ошириладиган, ўзи таваккал қилиб ва ўз мулкий жавобгарлиги остида даромад (фойда) олишга қаратилган ташаббускорлик фаолиятидир².

Тадбиркорлик фаолияти субъектлари (тадбиркорлик субъектлари) белгиланган тартибда давлат рўйхатидан ўтган ҳамда тадбиркорлик фаолиятини амалга ошираётган юридик ва жисмоний шахслардир. Давлат органлари (қонун ҳужжатларида назарда тутилган ҳоллар бундан мустасно), уларнинг мансабдор шахслари, шунингдек тадбиркорлик фаолияти билан

¹ Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёевнинг Олий Мажлисга Мурожаатномаси. // Халқ сўзи, 2017 йил 23 декабрь

² «Тадбиркорлик фаолияти эркинлигининг кафолатлари тўғрисида»ги Қонунни 2012 йил 12 май ЎРҚ-328. 3-модда

шуғулланиши қонунчиликда ман этилган бошқа шахслар тадбиркорлик фаолияти субъектлари бўлиши мумкин эмас³.

Кичик тадбиркорлик субъектлари қуйидагилардир⁴:

1) якка тартибдаги тадбиркорлар;

2) ишлаб чиқариш тармоқларидаги, банд бўлган ходимларининг ўртача йиллик **сони кўпи билан йигирма киши**, хизмат кўрсатиш соҳасидаги ва ишлаб чиқариш билан боғлиқ бўлмаган бошқа тармоқлардаги, банд бўлган ходимларининг ўртача йиллик **сони кўпи билан ўн киши**, улгуржи, чакана савдо ҳамда умумий овқатланиш тармоқларидаги, банд бўлган ходимларининг ўртача йиллик **сони кўпи билан беш киши** бўлган микрофирмалар;

3) қуйидаги тармоқлардаги:

қонунчиликда назарда тутилган енгил, озиқ-овқат саноатидаги ва қурилиш материаллари саноатидаги, банд бўлган ходимларининг ўртача йиллик **сони кўпи билан икки юз киши**;

металлга ишлов бериш ва асбобсозлик, ёғочсозлик, мебель саноатидаги, шунингдек қонунчиликда назарда тутилган бошқа саноат-ишлаб чиқариш соҳаларидаги, банд бўлган ходимларининг ўртача йиллик **сони кўпи билан юз киши**;

машинасозлик, металлургия, ёқилғи-энергетика ва кимё саноати, қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари етиштириш ва уларни қайта ишлаш, қурилиш ҳамда қонунчиликда назарда тутилган бошқа саноат-ишлаб чиқариш соҳаларидаги, банд бўлган ходимларининг ўртача йиллик **сони кўпи билан эллик киши**;

фан, илмий хизмат кўрсатиш, транспорт, алоқа, хизмат кўрсатиш соҳалари (суғурта компанияларидан ташқари), савдо ва умумий овқатланиш ҳамда ишлаб чиқариш билан боғлиқ бўлмаган бошқа соҳалардаги, банд бўлган ходимларининг ўртача йиллик **сони кўпи билан йигирма беш киши** бўлган кичик корхоналар.

Кичик тадбиркорлик субъектлари ходимларининг ўртача йиллик **сони** қонунчиликда назарда тутилган тартибда белгиланади. Бунда ўриндошлик, пудрат шартномалари ва фуқаролик-ҳуқуқий характердаги бошқа шартномалар бўйича ишга қабул қилинган ходимларнинг, шунингдек унитар

---

³ «Тадбиркорлик фаолияти эркинлигининг кафолатлари тўғрисида»ги Қоунни 2012 йил 12 май ЎРҚ-328. 4-модда

⁴ «Тадбиркорлик фаолияти эркинлигининг кафолатлари тўғрисида»ги Қоунни 2012 йил 12 май ЎРҚ-328. 5-модда

корхоналарда, ваколатхоналар ва филиалларда ишлаётганларнинг сони ҳам ҳисобга олинади.

Фаолиятнинг бир неча турини амалга оширувчи (кўп тармоқли) юридик ва жисмоний шахслар йиллик айланма ҳажмида улуши энг кўп бўлган фаолият тури мезонлари бўйича кичик тадбиркорлик субъектларига киради.

Кичик тадбиркорлик субъектлари учун қонунчиликда назарда тутилган имтиёзлар ва преференциялар, кафолатлар ва ҳуқуқлар «Тадбиркорлик фаолияти эркинлигининг кафолатлари тўғрисида»ги Қоунни 5-модданинг биринчи қисмида кўрсатилган тадбиркорлик субъектлари томонидан ваколатли органларга ва ташкилотларга (давлат солиқ, божхона хизмати органларига, давлат статистика органларига, банкларга ва бошқаларга) ёзма равишдаги мурожаатларсиз қўлланилади.

Кичик тадбиркорлик субъектлари учун қонунчиликда назарда тутилган имтиёзлар ва преференцияларнинг рўйхати Ўзбекистон Республикасининг интерактив давлат хизматлари ягона порталидаги Тадбиркорлик субъектлари учун имтиёзлар ва преференцияларнинг ягона реестрида эълон қилинади ҳамда доимий равишда янгилаб борилади.

Ўзбекистон Республикасининг интерактив давлат хизматлари ягона порталидаги Тадбиркорлик субъектлари учун имтиёзлар ва преференцияларнинг ягона реестрини шакллантириш ҳамда доимий равишда янгилаб бориш тартиби Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси томонидан белгиланади.

Микрофирма ва кичик корхона ходимларнинг белгиланган ўртача йиллик сонини ошириб юборган тақдирда, ходимлар сонини ошириб юборишга йўл қўйилган давр учун улар қонунчиликда назарда тутилган имтиёзлар, преференциялар, кафолатлар ва ҳуқуқлардан маҳрум этилади. Ушбу қоида қуйидаги ҳолларда татбиқ этилмайди:

микрофирма ва кичик корхона Ўзбекистон Республикаси касб-ҳунар коллежларининг, академик лицейларининг ҳамда олий таълим муассасаларининг битирувчилари билан меҳнат шартномалари тузган тақдирда, банд бўлган ходимларнинг белгиланган ўртача йиллик сони кўпи билан 50 фоиз ошадиган бўлса. Ходимлар сонининг оширилишига Ўзбекистон Республикаси касб-ҳунар коллежларининг, академик лицейларининг ва олий таълим муассасаларининг битирувчилари ўқишни тугаллаган кунидан бошлаб кўпи билан уч йил ўтган бўлса, йўл қўйилади;

кичик корхона уйда ишлаётган фуқаролар (қасаначилар) билан меҳнат шартномалари тузган тақдирда, банд бўлган ходимларнинг белгиланган ўртача йиллик сони кўпи билан 30 фоиз ошадиган бўлса.

Якка тартибдаги тадбиркорлик⁵

Якка тартибдаги тадбиркорлик жисмоний шахс (якка тартибдаги тадбиркор) томонидан тадбиркорлик фаолиятини юридик шахс ташкил этмаган ҳолда амалга оширишдир.

Якка тартибдаги тадбиркорлик якка тартибдаги тадбиркор томонидан мустақил, мулк ҳуқуқи асосида ўзига тегишли бўлган мол-мулк негизида, шунингдек мол-мулкка эгалик қилиш ва (ёки) ундан фойдаланишга йўл қўядиган ўзга ашёвий ҳуқуқ асосида амалга оширилади.

Якка тартибдаги тадбиркор Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси томонидан белгиланган тартибда ходимларни ёллашга ҳақли.

Хунармандчилик фаолиятини амалга ошираётган якка тартибдаги тадбиркорлар товарлар тайёрлаш (ишлар бажариш, хизматлар кўрсатиш) учун шогирдларни уларга тегишлича ҳақ тўлаган ҳолда жалб этишга ҳақлидир.

Қўшимча маълумот учун: Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2009 йил 29 июлдаги 216-сонли қарори билан тасдиқланган «Юридик шахс ташкил этмасдан оилавий тадбиркорликни ва хунармандчилик фаолиятини амалга ошириш тартиби тўғрисидаги низом.

Якка тартибдаги тадбиркор ўз номидан тадбиркорлик фаолияти билан шуғулланади, ҳуқуқ ва мажбуриятларни олади ҳамда амалга оширади. Жисмоний шахс ўз тадбиркорлик фаолияти билан боғлиқ битимлар тузаётганида, якка тартибдаги тадбиркор сифатида ҳаракат қилаётганлигини, агар бу битимларни тузиш вазиятининг ўзидан аниқ англашилмаса, кўрсатиши керак. Бундай эслатманинг мавжуд эмаслиги якка тартибдаги тадбиркорни ўз мажбуриятлари бўйича зиммасидаги жавобгарликдан озод этмайди.

Якка тартибдаги тадбиркор ўз фаолиятини амалга ошираётганда шахсий иш ҳужжатлари бланкаларидан, муҳр, штамплардан фойдаланишга ҳақли, уларнинг матнлари мазкур шахс якка тартибдаги тадбиркор эканлиги ҳақида далолат бериши лозим.

Якка тартибдаги тадбиркорликни амалга ошириш учун эр-хотиндан бири эр-хотиннинг умумий биргаликдаги мол-мулкидан фойдаланадиган ҳолларда, агар қонунда, никоҳ шартномасида ёхуд эр-хотин ўртасидаги ўзга келишувда бошқача қоида назарда тутилган бўлмаса, эрнинг (хотиннинг) розилиги талаб қилинади.

Қўшимча маълумот учун: Ўзбекистон Республикаси Фуқаролик кодексининг 225-моддаси, Ўзбекистон Республикаси Оила кодексининг 24-

---

⁵ «Тадбиркорлик фаолияти эркинлигининг кафолатлари тўғрисида»ги Қоунни 2012 йил 12 май ЎРҚ-328. 6-модда

моддаси ва Ўзбекистон Республикаси Олий суди Пленумининг 2011 йил 20 июлдаги 6-сон «Судлар томонидан никоҳни бекор қилишга оид ишларни кўришида қонунчиликнинг қўлланилиши тўғрисида»ги қарорнинг 22-банди.

Жисмоний шахсларнинг юридик шахс ташкил этмаган ҳолда биргаликдаги тадбиркорлик фаолияти ⁶

Жисмоний шахслар юридик шахс ташкил этмаган ҳолда биргаликдаги тадбиркорлик фаолиятини оилавий тадбиркорлик, оддий ширкат ва деҳқон хўжалиги шаклларида амалга ошириши мумкин.

Жисмоний шахслар яқка тартибдаги тадбиркорлар сифатида давлат рўйхатидан ўтганидан кейингина биргаликдаги тадбиркорлик фаолиятини амалга ошириш учун тузиладиган оддий ширкат шартномасининг тарафлари бўлиши мумкин.

Оилавий тадбиркорликнинг амалга оширилиши, оддий ширкат ва деҳқон хўжалиги тузилиши, фаолият кўрсатиши ҳамда фаолиятининг тугатилиши билан боғлиқ муносабатлар қонунчилик билан тартибга солинади.

Қаранг: Ўзбекистон Республикасининг «Оилавий тадбиркорлик тўғрисида»ги Қонуни, Ўзбекистон Республикаси Фуқаролик кодексининг 53-боби («Оддий ширкат») ва Ўзбекистон Республикасининг «Деҳқон хўжалиги тўғрисида»ги Қонуни.

Хусусий корхона

Тадбиркорлик фаолиятининг ушбу ташкилий-ҳуқуқий шакли амалда тадбиркорлик субъектларининг Ўзбекистонда *энг кенг тарқалган шакли* ҳисобланади. Масъулияти чекланган **жамият** шаклида (бундан буён - МЧЖ) нафақат **кичик тадбиркорлик субъектлари, балки ўртава йирик хажмлардаги бизнес-тузилмалар** ҳам рўйхатга олинади.

МЧЖ таъсисчиси сифатида битта шахс (жисмоний ёки юридик) ҳам, икки ва ундан кўпроқ бўлган жисмоний ва/ёки юридик шахслар ҳам бўлиши мумкин. Қонун жамият иштирокчилари сонининг юқори чегарасини белгилайди, уларнинг сони эликдан ортиқ бўлиши мумкин эмас. Агар жамият иштирокчиларининг сони белгиланган меъёрдан ошиб кетса, жамият бирйил ичида очик акциядорлик жамияти ёки ишлаб чиқариш кооперативи этиб қайта тузилиши керак.

Акциядорлик жамияти – бу жисмоний шахслар капиталларининг бирлашуви бўлиб, у акциялар чиқариш йўли билан ташкил этилади.

---

⁶ «Тадбиркорлик фаолияти эркинлигининг кафолатлари тўғрисида»ги Қонунни 2012 йил 12 май ЎРҚ-328. 6-модда

Жамият жамланган капиталига қараб махсус қимматли қоғоз – акция чиқаради. Акцияни сотиб олганлар ҳиссадорларга айланишади ва фойдадан ўз ҳиссаси – дивидендни олиб турадилар. Акциядорлик жамияти ўз мажбуриятлари бўйича ўзига тегишли бутун мол-мулк билан жавобгар ҳисобланади. Акциядорлар жамияти мажбуриятлари бўйича жавобгар эмас ва унинг фаолияти билан боғлиқ зарарлар учун фақат ўзларига тегишли акциялар қиймати доирасида жавобгар ҳисобланади.

Очиқ турдаги акциядорлик жамияти – бу акциядорлари ўзларига тегишли акцияларни бошқа акциядорларнинг розилигисиз эркин тасарруф қила оладиган жамият. У чиқарадиган акцияларига очиқ обуна ўтказиш ва уларни эркин сотиш ҳуқуқига эга. Таъсисчиларнинг энг кам сони ҳам чекланмаган. Очиқ турдаги АЖ учун устав фондининг энг кичик миқдори АЖ рўйхатидан ўтказилган санада қонун ҳужжатларида белгиланган энг кам иш ҳақи суммасининг икки юз баробари миқдorigа тенг бўлиши керак.

Ёпиқ турдаги акциядорлик жамияти – бу акциялари номланган (эгаси ёзилган) ва улар фақат АЖ таъсисчилари ўртасида тақсимланган жамиятдир. Унинг акциялари қимматли қоғозлар бозорида муомалада бўлиши жамият Низомига биноан ман этилган ёки чекланган бўлади. Ёпиқ турдаги АЖ учун устав фондининг энг кам миқдори – АЖ рўйхатдан ўтказилган санада қонун ҳужжатларида белгиланган энг кам иш ҳақи суммасининг камида юз баробари миқдorigа тенг бўлиши керак.

Тадбиркорлик фаолияти субъектларининг ҳуқуқлари⁷ -
Тадбиркорлик фаолияти субъектлари:

қонунчиликда тақиқланмаган ҳар қандай фаолиятни амалга оширишга;

юрдик шахс бўлган бошқа тадбиркорлик субъектларининг муассислари (иштирокчилари) бўлишга;

мулк ҳуқуқи асосида ўзига тегишли бўлган мол-мулкка эгалик қилишга, ундан фойдаланиш ва уни тасарруф этишга;

ўз фаолияти йўналишларини, товарлар (ишлар, хизматлар) етказиб берувчиларни ва ўз товарларининг (ишларининг, хизматларининг) истеъмолчиларини мустақил равишда танлашга;

тадбиркорликдан чекланмаган миқдорда даромад (фойда) олишга, бундан товарлар (ишлар, хизматлар) бозорида устун мавқени эгаллаб турган тадбиркорлик фаолияти субъектлари мустасно;

---

⁷ «Тадбиркорлик фаолияти эркинлигининг кафолатлари тўғрисида»ги Қонунни 2012 йил 12 май ЎРҚ-328. 8-модда

Тадбиркорлик фаолияти субъектларининг мажбуриятлари⁸

Тадбиркорлик фаолияти субъектлари:

ўзлари тузган шартномалардан келиб чиқадиган мажбуриятларни бажариши;

солиқлар ва бошқа мажбурий тўловларни тўлаши;

меҳнат шартномаси (контракт) бўйича ишлаётган шахсларнинг меҳнат ҳақини қонунчиликда Меҳнатга ҳақ тўлаш **ягона тариф сеткасининг** биринчи разряди бўйича белгиланган миқдордан оз бўлмаган миқдорда белгилаши, улар билан ўз вақтида ҳисоб-китоб қилиши, шунингдек иш берувчи сифатида ўз фуқаролик жавобгарлигини суғурта қилиши;

меҳнатни муҳофаза қилиш ҳамда хавфсизлик техникаси, экология, санитария ва гигиена соҳасидаги қонунчилик ва норматив ҳужжатлар талабларига риоя этиши;

рақобат тўғрисидаги ва истеъмолчиларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш ҳақидаги қонунчилик талабларига риоя этиши;

реализация қилинадиган маҳсулот ва хизматлар учун сертификатларга эга бўлиши;

жойлашган ери (почта манзили) ва бошқа реквизитлари ўзгарганлиги тўғрисида тегишли давлат органларини ўз вақтида хабардор қилиши;

бухгалтерия, тезкор ва статистика ҳисобини қонунчилик талабларига мувофиқ юритиши;

ўз фаолияти тўғрисидаги ҳисоботларни тегишли давлат органларига белгиланган тартибда ва муддатларда тақдим этиши шарт.

Тадбиркорлик фаолияти субъектларининг зиммасида қонунчиликка мувофиқ бошқа мажбуриятлар ҳам бўлиши мумкин.

2. Кичик бизнесни субъектларини давлат рўйхатидан ўтказиш тартиби

Тадбиркорлик фаолиятини амалга ошириш асослари⁹ - Тадбиркорлик фаолияти субъектларини давлат рўйхатидан ўтказиш тегишли давлат органи томонидан «бир дарча» принципи бўйича ва, қоида тариқасида, хабардор қилиш асосида, қонунчиликда белгиланган тартибда амалга

⁸ «Тадбиркорлик фаолияти эркинлигининг кафолатлари тўғрисида»ги Қоунни 2012 йил 12 май ЎРҚ-328. 9-модда

⁹ «Тадбиркорлик фаолияти эркинлигининг кафолатлари тўғрисида»ги Қоунни 2012 йил 12 май ЎРҚ-328. 13-модда

оширилади. Рўйхатдан ўтказувчи органлар ариза берувчини тадбиркорлик фаолияти субъекти сифатида давлат рўйхатидан ўтказишни уни ташкил этиш мақсадга мувофиқ эмас деган важлар билан рад этишга ёки унга қонунчиликда назарда тутилмаган қўшимча талабларни белгилашга ҳақли эмас.

Ариза берувчини тадбиркорлик фаолияти субъекти сифатида давлат рўйхатидан ўтказишни рад этганлик, шунингдек давлат рўйхатидан ўтказиш муддатларини бузганлик устидан судга шикоят қилиниши мумкин. Рўйхатдан ўтказувчи органнинг қарори, шунингдек мазкур орган мансабдор шахсларининг ҳаракатлари (ҳаракатсизлиги) суд томонидан қонунга ҳилоф деб топилган тақдирда, улар ариза берувчига рўйхатдан ўтказишни рад этганлик ёки рўйхатдан ўтказиш муддатини бузганлик туфайли етказилган зарарнинг ўрнини қоплайди ва маънавий зарар учун компенсация тўлайди.

Тадбиркорлик субъектини давлат рўйхатидан ўтказиш (давлат рўйхатидан ўтказиш) — рўйхатдан ўтказувчи органнинг тадбиркорлик субъектларининг рўйхатдан ўтказиш маълумотларини қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда Тадбиркорлик субъектлари ягона давлат реестрига (кейинги ўринларда Реестр деб аталади) киритиш билан боғлиқ бўлган ҳаракатлари;

Тадбиркорлик субъектларини давлат рўйхатидан ўтказиш СХЕМАСИ¹⁰

---

¹⁰ Вазирлар Маҳкамасининг 2017 йил 9 февралдаги 66-сонли қарори билан тасдиқланган “Тадбиркорлик субъектларини давлат рўйхатидан ўтказиш тартиби тўғрисида” Низоми

Босқичлар	Субъектлар	Тадбирлар	Бажариш мuddатлари
1-босқич	Ариза берувчи	1. Сўровнома Интернет жаҳон ахборот тармоғи орқали расмийлаштирилганда: фирма номини танлаш — юридик шахслар учун; сўровномани тегишли маълумотлар кўрсатилган ҳолда электрон шаклда расмийлаштириш; давлат божини тўлаш. 2. Рўйхатдан ўтказувчи органга ўзи келиб мурожаат қилинганда: давлат божини тўлаш; тегишли қоғоз ҳужжатларнинг асл нусхаларини бир нусхада тақдим этиш; рўйхатдан ўтказувчи органнинг ходими билан биргаликда аризани тўлдириш.	Ариза берувчининг хохишига кўра (реал вақт режимида)
2-босқич	Тадбиркорлик субъектларини давлат рўйхатидан ўтказиш ва ҳисобга кўйишнинг автоматлаштирилган тизими	1. Маълумотларни текшириш, тадбиркорлик субъектининг ноёб идентификаторини бериш. 2. Маълумотларни Тадбиркорлик субъектлари ягона давлат реестрига киритиш. 3. Ариза берувчини тадбиркорлик субъекти давлат рўйхатидан ўтказилганлиги тўғрисида хабардор қилиш.	реал вақт режимида (ариза топирилган пайтдан бошлаб 30 минутдан ошмаган вақтда)

Тадбиркорлик субъектлари ягона давлат реестридан маълумотлар берилганлиги учун ундириладиган йиғимлар СТАВКАЛАРИ¹¹

Т/р	Амалга ошириладиган ҳаракатлар	Йиғимлар миқдорлари	
		ўзи келиб	Интернет жаҳон ахборот тармоғи орқали
I. Давлат рўйхатидан ўтказилганлиги тўғрисида янги намунадаги гувоҳномани бериш*			
1.	Давлат рўйхатидан ўтказилганлиги тўғрисида янги намунадаги гувоҳномани бериш	Базавий ҳисоблаш миқдорининг 20 фоизи миқдориди	Кўрсатилган сумманинг 90 фоизи миқдориди
II. Тадбиркорлик субъектлари ягона давлат реестридан маълумотларни бериш, махфий ахборот бундан мустасно			
2.	Тадбиркорлик субъектлари ягона давлат реестридан тадбиркорлик субъектининг ўзи тўғрисида кўчирма	Бепул	Бепул
3.	Тадбиркорлик субъектлари ягона давлат реестридан кўчирма, махфий ахборот бундан мустасно	Базавий ҳисоблаш миқдорининг 0,5 баравари миқдориди	Базавий ҳисоблаш миқдорининг 0,25 баравари миқдориди

^{11 11} Вазирлар Маҳкамасининг 2017 йил 9 февралдаги 66-сонли қарори билан тасдиқланган “Тадбиркорлик субъектларини давлат рўйхатидан ўтказиш тартиби тўғрисида” Низоми

4.	Тадбиркорлик субъектлари ягона давлат реестридан тадбиркорлик субъектининг ўзига нисбатан битта хужжатни бериш	Базавий ҳисоблаш миқдорининг 5 фоизи миқдорида	Базавий ҳисоблаш миқдорининг 2,5 фоизи миқдорида
5.	Тадбиркорлик субъектлари ягона давлат реестридан сўралаётган ахборот ва (ёки) хужжат мавжуд эмаслиги тўғрисида маълумотнома бериш	Базавий ҳисоблаш миқдорининг 0,5 баравари миқдорида	Базавий ҳисоблаш миқдорининг 0,25 баравари миқдорида
6.	Тадбиркорлик субъектлари ягона давлат реестридан тадбиркорлик субъектлари рўйхатини электрон шаклда бериш, олиш имконияти қонун хужжатлари билан чекланган маълумотлар бундан мустасно	Бир қатори — базавий ҳисоблаш миқдорининг 0,5 фоизи миқдорида, лекин базавий ҳисоблаш миқдорининг 10,0 бараваридан ошмаган миқдорда	

Тадбиркорлик субъектларини давлат рўйхатидан ўтказиш, қайта рўйхатдан ўтказиш учун белгиланган МУДДАТЛАР¹²

Т/р	Тадбиркорлик фаолияти шаклларинонинг номи	Давлат рўйхатидан ўтказишнинг белгиланган муддатлари
I. Тадбиркорлик субъектларини давлат рўйхатидан ўтказиш		
1.	Якка тартибдаги тадбиркор, шу жумладан деҳқон хўжалиги, оилавий тадбиркорлик ва хунармандчилик фаолияти субъектлари	реал вақт режимида, лекин 30 минутдан ошмаган вақтда
2.	Тадбиркорлик фаолиятининг бошқа шакллари	реал вақт режимида, лекин 30 минутдан ошмаган вақтда
II. Тадбиркорлик субъектларини давлат рўйхатидан қайта ўтказиш		
3.	Деҳқон хўжалиги, оилавий тадбиркорлик ва хунармандчилик фаолияти субъектлари бошлиғи ўзгарганда	реал вақт режимида, лекин 30 минутдан ошмаган вақтда
4.	Таъсис хужжатларига устав фонди миқдорининг оширилиши (камайтирилиши), улушнинг (ҳиссанинг) бошқа шахсга ўтиши билан боғлиқ бўлган ўзгартириш ва қўшимчалар киритилганда	умумий тартибда — 16 иш соатидан ошмаган вақтда
		тезлаштирилган тартибда — 2 иш соатидан ошмаган вақтда
5.	Рўйхатдан ўтказиш маълумотларига (таъсис хужжатларига) киритилаётган бошқа ўзгартиришлар ва (ёки) қўшимчалар киритилганда	реал вақт режимида, лекин 30 минутдан ошмаган вақтда

Тадбиркорлик субъектини рўйхатдан ўтказиш тартиби¹³ - Давлат рўйхатидан ўтказиш учун ариза берувчи «бизнесни рўйхатдан ўтказиш» —

¹² ¹² Вазирлар Маҳкамасининг 2017 йил 9 февралдаги 66-сонли қарори билан тасдиқланган “Тадбиркорлик субъектларини давлат рўйхатидан ўтказиш тартиби тўғрисида” Низоми

¹³ Вазирлар Маҳкамасининг 2017 йил 9 февралдаги 66-сонли қарори билан тасдиқланган “Тадбиркорлик субъектларини давлат рўйхатидан ўтказиш тартиби тўғрисида” Низоми

давлат хизматини танлайди ва давлат рўйхатидан ўтказиш учун қуйидаги белгиланган ариза шакллари бўйича:

Вазирлар Маҳкамасининг 2017 йил 9 февралдаги 66-сонли қарори билан тасдиқланган “Тадбиркорлик субъектларини давлат рўйхатидан ўтказиш тартиби тўғрисида” Низоми [4-иловасига](#) мувофиқ юридик шахс ташкил этмаган тадбиркорлик субъектлари яъни якка тартибдаги тадбиркор қуйидаги шаклда ариза тўлдиради.

Юридик шахс ташкил этмаган тадбиркорлик субъектини (якка тартибдаги тадбиркорни) давлат рўйхатидан ўтказишга

АРИЗА

I.	Умумий маълумотлар				
	Куйидаги сифатида юридик шахс ташкил этмасдан тадбиркорлик фаолияти билан шуғулланиш учун давлат рўйхатидан ўтказишингизни сўрайман:				
1-1.	☐	якка тартибдаги тадбиркор;			
1-2.	☐	тижорат фаолияти учун мўлжалланган товарларни олиб келувчи якка тартибдаги тадбиркор;			
1-3.	☐	ойлавий тадбиркорлик субъекти;			
1-4.	☐	хунармандчилик фаолияти субъекти;			
1-5.	☐	деҳқон хўжалиги.			
1-изох:	<i>битта тегшли катакни белгилаш йўли билан тўлдирилади.</i>				
II.	Ариза берувчининг паспортига оид ва бошқа маълумотлар				
2-1.	Фамилияси:				
2-2.	Исми:				
2-3.	Отасининг исми:				
2-4.	Туғилган санаси:	2-4-1. Кун:	2-4-2. Ой:	2-4-3. Йил:	
2-5.	Жинси:	2-5-1. ☐ эркак;	2-5-2. ☐ аёл;		
2-6.	Паспорт серияси:		2-7.	Паспорт рақами:	
2-8.	Берилган санаси:	2-8-1. Кун:	2-8-2. Ой:	2-8-3. Йил:	
2-9.	Паспорт ким томонидан берилган:				
2-10.	Фуқаролиги:	2-10-1. ☐ Ўзбекистон Республикаси;	2-10-2. ☐ фуқаролиги бўлмаган шахс;		
		2-10-3. ☐ чет эл фуқароси:			
2-11.	Солиқ тўловчининг идентификация рақами (СТИР):				
2-11 ¹ .	Жисмоний шахснинг шахсий идентификация рақами (ЖШ ШПИР) (мавжуд бўлганда):				
2-изох:	1) 2-дан 2-7гача бўлган бандлар ариза берувчи томонидан Солиқ тўловчининг идентификация рақами (СТИР) кўрсатилганда тўлдирилмайди; 2) 2-3 ва 2-10-бандлар мувофиқ равишда отасининг исми ёки СТИР мавжуд бўлмаган тақдирда тўлдирилмайди; 3) 2-10-3-банд тўлдирилганда ариза берувчининг фуқаролик мамлакати кўрсатилади.				
III.	Ариза берувчининг уй манзили				
3-1.	Кўча:	3-1-1. Боши берк кўча №:	3-1-2. Тор кўча №:		
3-2.	Уй №:	3-3. Квартира №:			
3-4.	Шаҳар:				
3-5.	Посёлка:				
3-6.	Қишлоқ (овул):				
3-7.	Туман:				
3-8.	Вилоят:				
3-9.	Республика (мамлакат):				
3-10.	Почта индекси:				
3-11.	Электрон почта манзили:				
3-12.	Алоқа қилинадиган телефон (коди билан):				
3-изох:	3-дан 3-10гача бўлган бандлар очиладиган менюдан тегшли маълумотларни танлаш йўли билан тўлдирилади. Бунда агар ариза берувчининг уй манзили Ўзбекистон Республикасидан ташқарида жойлашган бўлса, мазкур бандлар мустақил равишда тўлдирилади.				
IV.	Тадбиркорлик фаолиятини амалга ошириш жойи				
4-1.	уй манзили бўйича: ☐				
4-2.	бошқа манзил бўйича: ☐				
4-2-1.	Уй №:	4-2-1-1. Боши берк кўча №:	4-2-1-2. Тор кўча №:		
4-2-2.	Шаҳар:	4-2-3. Квартира №:			
4-2-4.	Посёлка:				
4-2-5.	Қишлоқ (овул):				
4-2-6.	Туман:				
4-2-7.	Вилоят:				
4-2-8.	Уй №:				
4-2-9.	Республика:				
4-2-10.	Почта индекси:				
4-изох:	4-1 ва 4-2-бандлар тегшли катакни белгилаш йўли билан тўлдирилади. Бунда агар ариза берувчи томонидан 4-2-банд белгиланса, очиладиган менюдан тегшли маълумотларни танлаш йўли билан тадбиркорлик фаолиятини амалга ошириш жойини кўрсатган ҳолда 4-2-дан 4-2-10гача бўлган бандлар қўшимча равишда тўлдирилади.				
V.	Тадбиркорлик фаолиятининг йўналиши				
5-1.	☐	чакана савдо;	5-2.	☐	маиший хизматлар;
5-3.	☐	хунармандчилик фаолияти;	5-4.	☐	бошқа фаолият турлари.

5-изоҳ:	Тегшли катакни танлаш ва белгилаш йўли билан тўлдирилади. Бунда 5-3-банд (хунармандчилик фаолияти) бошқа фаолият йўналишлари билан бир вақтнинг ўзида танланиши мумкин эмас.									
VI.	Тадбиркорлик фаолиятининг тури									
6-1.	Асосий фаолият тури:									
6-2.	Қўшимча фаолият тури:									
6-изоҳ:	1) 6-1 ва 6-2-бандлар очиладиган менюдан тегшли битта асосий (6-1-банд) фаолият турини ва Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Хунармандчиликни янада ривожлантириш ва хунармандларни қар томонлама қўллаб-қувватлаш чора-тадбирлари тўғрисида» 2017 йил 17 ноябрдаги ПФ-5242-сон Фармони, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг «Юридик шахс ташиқил этмасдан оилавий тадбиркорликни ҳамда хунармандчилик фаолиятини ривожлантириш ва кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида» 2009 йил 29 июлдаги 216-сон ва «Хусусий тадбиркорлар юридик шахс ташиқил этмасдан шугулланиши мумкин бўлган фаолият турлари рўйхатини тасдиқлаш тўғрисида» 2011 йил 7 январдаги 6-сон қарорлари билан тасдиқланган тегшли рўйхатларда назарда тутилган иккитагача қўшимча (6-2-банд) фаолият турларини танлаш йўли билан тўлдирилади. Бунда «импорт ва товарлар билан чакана савдо» — фаолият тури асосий ёки бошқа турлар билан бир вақтнинг ўзида қўшимча фаолият тури сифатида танланиши мумкин эмас; 2) 6-2-банд ариза берувчи томонидан қўшимча фаолият турлари амалга оширилмаганда тўлдирилмайди.									
VII.	Оилавий тадбиркорлик субъекти сифатида давлат рўйхатидан ўтказиш учун									
7-1.	Оилавий тадбиркорлик сифатида фаолиятни амалга оширувчи оила аъзоларининг сони:									
7-2.	Қариндошлик даражаси:	7-2-1.	эри:	☐	7-2-2.	хотинни:	☐	7-2-3.	киши.	☐
		7-2-4.	қизи:	☐	7-2-5.	отаси:	☐	7-2-6.	ўғли:	☐
7-3.	Фамилияси:									
7-4.	Исми:									
7-5.	Отасининг исми:									
7-6.	Туғилган санаси:	7-6-1.	Кун:		7-6-2.	Ой:		7-6-3.	Йил:	
7-7.	Паспорт серияси:	7-8.		Паспорт рақами:						
7-9.	Берилган санаси:	7-9-1.	Кун:		7-9-2.	Ой:		7-9-3.	Йил:	
7-10.	Паспорт ким томонидан берилган:									
7-11.	Солиқ тўловчининг идентификация рақами (СТИР):									
7-11 ¹ .	Жисмоний шахснинг шахсий идентификация рақами (ЖШ ШИР) (мавжуд бўлганда):									
7-12.	Туғилганлик тўғрисидаги гувоҳнома:	7-12-1.	серияси:		7-12-2.	рақами:				
7-13.	Берилган санаси:	7-13-1.	Кун:		7-13-2.	Ой:		7-13-3.	Йил:	
7-14.	Эрнинг (хотиннинг) розилигини тасдиқлаган нотариус реестр рақами:									
7-15.	Тасдиқлаш санаси:	7-15-1.	Кун:		7-15-2.	Ой:		7-15-3.	Йил:	
7-изоҳ:	1) 7-1-бандда ариза берувчи билан биргаликда (ариза берувчини ҳисобга олмаган ҳолда) оилавий тадбиркорлик субъекти таркибида фаолиятни амалга оширувчи оила аъзоларининг сони (киши) кўрсатилади, 15 ёшга етмаган оила аъзолари бундан мустасно; 2) 7-2дан 7-11 ¹ гача бўлган бандлар оилавий тадбиркорлик субъекти таркибида фаолиятни амалга оширувчи оила аъзоларининг ҳар бири учун алоҳида маълумотларни киритиш йўли билан тўлдирилади. Бунда болалари (фарзандликка олинган болалари билан биргаликда) тўғрисидаги маълумотларни кўрсатиш учун тўлдириладиган майдонлар сони тегшли бандларни қўшиш йўли билан кўпайтирилиши мумкин; 3) 7-12 ва 7-13-бандлар паспортга эга бўлмаган оила аъзолари учун тўлдирилади; 4) агар 7-2-1 ёки 7-2-2-бандлар Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг «Юридик шахс ташиқил этмасдан оилавий тадбиркорликни ҳамда хунармандчилик фаолиятини ривожлантириш ва кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида» 2009 йил 29 июлдаги 216-сон қарорига мувофиқ белгиланган бўлса, 7-14 ва 7-15-бандлар тўлдирилади.									
VIII.	Хунармандчилик фаолияти субъекти сифатида давлат рўйхатидан ўтказиш учун									
8-1.	Хунарманднинг шогирдлари сони: ☐ 1; ☐ 2; ☐ 3; ☐ 4; ☐ 5 шогирд.									
8-2.	Ота-она розилигининг санаси:	8-2-1.	Кун:		8-2-2.	Ой:		8-2-3.	Йил:	
8-изоҳ:	1) 8-1-банд хунармандчилик фаолиятини ўрганаётган, 15 ва ундан юқори ёшдаги шогирдларнинг тегшли сонини белгилаш йўли билан тўлдирилади (Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг «Юридик шахс ташиқил этмасдан оилавий тадбиркорликни ҳамда хунармандчилик фаолиятини ривожлантириш ва кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида» 2009 йил 29 июлдаги 216-сон қарорига мувофиқ шогирдлар сони 5 кишидан ошмаслиги шарт); 2) 8-2-банд 16 ёшга тўлмаган шахсни шогирд сифатида жалб қилинган тақдирда тўлдирилади (Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг «Юридик шахс ташиқил этмасдан оилавий тадбиркорликни ҳамда хунармандчилик фаолиятини ривожлантириш ва кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида» 2009 йил 29 июлдаги 216-сон қарорига мувофиқ шахс 15 ёшга тўлганида унинг ота-оналаридан бирининг ёзма розилиги билан хунарманднинг шогирди сифатида жалб қилиниши мумкин). Бунда ёзма розилиги тўғрисидаги маълумотларни кўрсатиш учун тўлдириладиган майдонлар сони тегшли бандларни қўшиш йўли билан кўпайтирилиши мумкин; 3) 8-2-банд шогирдлар мавжуд бўлмаганида тўлдирилмайди.									

**Тадбиркорлик субъектини — юридик шахсни давлат рўйхатидан
ўтказишга АРИЗА**

I. Умумий маълумотлар					
Қуйидаги сифатида давлат рўйхатидан ўтказишингизни сўрайман:					
1-1.	☐ акциядорлик жамияти (қискартирилган аббревиатура — АЖ):				
1-2.	☐ масъулияти чекланган жамият (МСНЖ);				
1-3.	☐ қўшимча масъулиятли жамият (QMJ);				
1-4.	☐ оилавий корхона (ОК)				
1-5.	☐ тўлиқ ширкат (TSH):				
1-5.	☐ коммандит ширкат (KSH);				
1-7.	☐ унитар корхона (УК);				
1-8.	☐ давлат унитар корхонаси (ДУК);				
1-9.	☐ хусусий корхона (ХК);				
1-10.	☐ ишлаб чиқариш кооперативи (ИК);				
1-11.	☐ фермер хўжалиги (ФХ);				
1-12.	☐ юридик шахс ташкил этган деҳқон хўжалиги (ДХ);				
1-13.	☐ юридик шахс ҳуқуқи билан хорижий инвестициялар иштирокидаги корхона филиали;				
1-14.	☐ чет эл капитали иштирокидаги корхона				
	1-14-1. қуйидаги ташкилий-ҳуқуқий шаклдаги:				
1-15.	☐ тадбиркорлик субъектининг — юридик шахсининг бошқа шакли;				
1-16:	Қуйидаги йўл билан тузилаётган:				
	1-16-1. ☐ таъсис этиш:				
	1-16-2. ☐ қуйидаги шаклда қайта ташкил этилаётган:				
1-16-2-1.	☐ қайта тузиш;	1-16-2-2	☐ ажратиб чиқариш;	1-16-2-3.	☐ бўлиш;
1-16-2-4.	☐ қўшиб юбориш;	1-16-2-5	☐ бирлаштириш:		
1-16-2-6.	☐ бир вақтнинг ўзида бирлаштириш билан бўлиш: _				
1-16-2-7.	☐ бир вақтнинг ўзида бирлаштириш билан ажратиб чиқариш;				
1-16-2-8.	☐ бир вақтнинг ўзида қўшиб юбориш билан бўлиш:				

	1-16-2-9.	☐	бир вақтнинг ўзида қўшиб юбориш билан ажратиб чиқариш.							
1-17.	Ташкил этилаётган юридик шахснинг мулкчилик шакли:		1-17-1.	☐	хусусий;		1-17-2.	☐	оммавий (давлат).	
1-18.	Юридик шахсни таъсис этиш тўғрисида қарор қабул қилган орган:									
1-18-1.	Қарор қабул қилинган сана:	1-18-1-1.	Кун:		1-18-1-2.	Ой:		1-18-1-3.	Йил:	
1-18-2.	Юридик шахснинг устав фондида давлат улушининг мавжудлиги:							Бор ☐	Йўқ ☐	
1-19.	Директор (директор функцияларини бажарувчи шахс) (Ф.И.О):									
1-19-1.	Жисмоний шахснинг шахсий идентификация рақами (ЖШ ШИР) (мавжуд бўлганда):									
1-19-2.	Паспорт маълумотлари (серия. Рақам, берилган сана, ким томонидан берилган):									
1-19-3.	Жинси:			аёл			эркак			
1-20.	Солиқ солиш тизими:		Айланмадан олинадиган солиқ			Қўшилган қиймат солиғи ва фойда солиғи.				
1-20-1.	Ихтиёрий асосда қўшилган қиймат солиғи тўловчиси сифатида рўйхатга олиш (фақат янги ташкил этилаётган юридик шахслар учун):			ха				йўқ		
1-20-2.	Янги ташкил этилаётган юридик шахслар учун электрон рақамли имзо олиш:			ха				йўқ		
1-изох:	<p>1) мазкур бўлим 1-1 дан 1-13 гача бандларда кўрсатилган ташкилий-ҳуқуқий шаклни белгилаш йўли билан тўлдирилади. Зарур бўлган ташкилий-ҳуқуқий шакл мавжуд бўлмаганида 1-15-банд белгиланади ва қонун ҳужжатларида назарда тутилган бошқа ташкилий-ҳуқуқий шакл кўрсатилади;</p> <p>2) 1-14-1-банд очиладиган менюдан тегишли ташкилий-ҳуқуқий шакл бандининг рақамини (1-1 — 1-12) ёки чет давлат қонун ҳужжатларида назарда тутилган ташкилий-ҳуқуқий шаклни белгилаш йўли билан тўлдирилади;</p> <p>3) 1-16-банд тегишли катакни белгилаш йўли билан тўлдирилади;</p> <p>4) 1-7-банд тегишли катакни белгилаш йўли билан тўлдирилади. Бунда 1-8-банд белгиланганда 1-17-1-банд танланиши мумкин эмас;</p> <p>5) тадбиркорлик субъекти — юридик шахс 1-4, 1-5, 1-6, 1-7, 1-9, 1-10, 1-11, 1-12 ва 1-15-бандларда назарда тутилган ташкилий-ҳуқуқий шакл билан оммавий (давлат) мулкчилик шаклида тузилиши мумкин эмас;</p>									

	<p>б) 1-18-банд таъсис ҳужжатлари билан ушбу ҳаракатларни амалга оширишга ваколат берилган тадбиркорлик субъекти органининг, ёхуд қонун ҳужжатларида назарда тутилган, тадбиркорлик субъектини — юридик шахсни таъсис этиш тўғрисидаги қарорни қабул қилган бошқа орган номини кўрсатиш йўли билан тўлдирилади</p>
<p>II.</p>	<p>Янгидан ташкил этилаётган тадбиркорлик субъектининг — юридик шахснинг фирма номи</p>
<p>ДИҚҚАТ! ТАДБИРКОРЛИК СУБЪЕКТИНИНГ — ЮРИДИК ШАХСНИНГ ФИРМА НОМИНИ ТАНЛАШДА ҚЎЙИДАГИЛАРНИ ИНОБАТГА ОЛИШ ЗАРУР.</p>	
<p>Фирма номида:</p> <p>1) давлатнинг расмий номи, халқаро, ҳукуматлараро ёки нодавлат нотижорат ташкилотининг қисқартирилган ёки тўлиқ номи;</p> <p>2) тарихий ёки Ўзбекистон Республикасида машҳур бўлган шахснинг тўлиқ ёки қисқартирилган исми, белгиланган тартибда бериладиган рухсатсиз;</p> <p>3) фирма номининг эгаси, унинг фаолият тури ёки у келиб чиққан мамлакат хусусидаги сохта ёки истеъмолчини чалғитиши мумкин бўлган белгилар;</p> <p>4) жамоат манфаатларига, инсонпарварлик ва ахлоқ тамойилларига зид бўлган белгилар кўрсатилмаслиги керак.</p> <p>Фирма номида:</p> <p>илгари Ўзбекистон Республикасида бошқа юридик шахс номига рўйхатдан ўтказилган ёки рўйхатдан ўтказиш сўраб буюртманома берилган, илгарироқ устуворликка эга бўлган фирма номлари;</p> <p>илгари Ўзбекистон Республикасида бошқа шахс номига рўйхатдан ўтказилган ёки рўйхатдан ўтказиш сўраб буюртманома берилган, шунингдек Ўзбекистон Республикасининг халқаро шартномаларига мувофиқ рўйхатдан ўтказилмай муҳофаза қилинадиган товар белгилари (хизмат кўрсатиш белгилари); белгиланган тартибда ҳаммага маълум деб эътироф этилган товар белгилари (хизмат кўрсатиш белгилари); белгиланган тартибда қонун ҳужжатлари билан муҳофаза қилинадиган товарлар келиб чиққан жойларнинг номлари билан, шундай номдан фойдаланиш ҳуқуқига эга бўлган шахс номига рўйхатдан ўтказиш ҳоллари бундан мустасно, адаштириб юбориш даражасида бир хил ёки уларга ўхшаш бўлган белгилар ҳам кўрсатилмаслиги керак.</p> <p>1-бандда кўрсатиб ўтилган белгилар, агар бунга тегишли давлат органининг ёки ташкилотнинг рухсати бўлса, фирма номига киритилиши мумкин.</p> <p style="text-align: center;">(«Фирма номлари тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси қонунинг 4-моддаси).</p> <p>Ўзга фирма номидан ғайриқонуний суратда фойдаланаётган шахс фирма номига эгалик қилиш ҳуқуқи бўлган шахснинг талаби билан ундан фойдаланишни тўхтатиши ҳамда етказилган зарарларни тўлаши лозим.</p> <p style="text-align: center;">(Ўзбекистон Республикаси Фуқаролик кодексининг 46-моддаси).</p>	
<p>2-1.</p>	<p>☐ Ўзбекистон Республикасининг Фуқаролик кодекси, «Фирма номлари тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Қонуни, шунингдек Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг «Юридик шахсларнинг номлари ва рамзларида давлатнинг расмий номидан фойдаланишни тартибга солиш чора-тадбирлари тўғрисида» 2014 йил 11 октябрдаги 286-сон қарори билан белгиланган, юридик шахсларнинг фирма номларида белгилардан фойдаланишга доир талаблар билан танишман ва уларга риоя этиш мажбуриятини ўз зиммамга оламан.</p>
<p>2-2.</p>	<p>Юридик шахснинг тўлиқ номи:</p>
<p>2-3.</p>	<p>Юридик шахснинг қисқартирилган номи:</p>

2-4.	Юридик шахслар номлари ва рамзларида давлатнинг расмий номига кўрсатмалардан фойдаланиш ҳуқуқини тасдиқловчи ҳужжатнинг номи:										
2-4-1.	Ҳужжат рақами:										
2-4-2.	Ҳужжат санаси:		2-4-2-1.	Кун:		2-4-2-2	Ой:		2-4-2-3.	Йил:	
III. Муассислар тўғрисидаги маълумотлар											
3-1.	Муассислар сони:			дона. шу жумладан:							
	3-1-1. юридик шахслар:			дона;			3-1-2.	Жисмоний шахслар:			тона.
3-2.	Муассиснинг — юридик шахснинг номи:										
	давлат иштироқи мавжуд _____;				давлат иштироқи мавжуд эмас _____;						
3-3.	Муассис — юридик шахс Солиқ тўловчининг идентификация рақами (СТИР):										
3-4.	Муассис — жисмоний шахс Солиқ тўловчининг идентификация рақами (СТИР):										
3-4-1.	Муассис фамилияси:										
3-4-2.	Муассис исми:										
3-4-3.	Муассис отасининг исми:										
3-4-4.	Туғилган санаси:	3-4-4-1.	Кун:		3-4-4-2.	Ой:		3-4-4-3.	Йил:		
3-4-5.	Жинси:	3-4-5-1.	☐	Эркак:		3-4-5-2.	☐	Аёл.			
3-4-6.	Паспорт серияси:		3-4-7.	Паспорт рақами:							
3-4-7.	Берилган санаси:	3-4-7-1.	Кун		3-4-7-2	Ой:		3-4-7-3.	Йил:		
3-4-8.	Паспорт ким томонидан берилган:										
3-5.	Таъсисчилар жойлашган жой:										
3-5-1.	Кўча:		3-5-1-1.	Боши берк кўча №:		3-5-1-2.	Тор кўча №				
3-5-2.	Уй №:		3-5-3	Квартира №:							

3-5-4.	Шаҳар:	
3-5-5.	Посёлка:	
3-5-6.	Қишлоқ (овул):	
3-5-7.	Туман:	
3-5-8.	Вилоят:	
3-5-9.	Республика (мамлакат):	
3-5-10.	Почта индекси:	
3-5-11.	Электрон почта манзили:	
3-5-12.	Алоқа қилинадиган телефон (коди билан):	
2-изох:	<p>1) 3-2, 3-3 ва 3-4-бандлар барча муассислар бўйича тўлдирилади. Зарур бўлганда муассислар тўғрисидаги маълумотларни кўрсатиш учун тўлдириладиган майдонлар сони тегишли бандларни қўшиш йўли билан кўпайтирилиши мумкин;</p> <p>2) муассислар — юридик шахслар СТИРи мавжуд бўлмаганида 3-5-1 дан 3-5-12 гача бўлган бандлар, муассислар — жисмоний шахслар СТИРи мавжуд бўлмаганида 3-4-1 дан 3-5-12 гача бўлган бандлар тўлдирилади;</p> <p>3) 3-5-1 дан 3-5-10 гача бўлган бандлар очиладиган менюдан тегишли маълумотларни танлаш йўли билан тўлдирилади. Бунда муассислар жойлашган жой Ўзбекистон Республикасидан ташқарида жойлашган бўлса, мазкур бандлар мустақил равишда тўлдирилади</p>	
III¹.	<p>Юридик шахснинг бенефициар мулкдори тўғрисида сўровнома</p> <p>Бенефициар мулкдор — таъсис этилаётган юридик шахс мол-мулкнинг ҳақиқий эгаси ёки ариза берувчини ҳақиқатда назорат қилувчи ёхуд манфаати кўзланган ҳолда пул маблағлари ёки бошқа мол-мулк билан боғлиқ операция амалга оширилаётган жисмоний шахс.</p>	
	Юридик шахснинг номи	
	Юридик шахснинг СТИРи	
	Юридик шахснинг бенефициар мулкдори тўғрисида	
	Фамилияси, исми ва отасининг исми	
	Туғилган санаси*	
	Фуқаролиги*	
	Яшаш жойи*	
	Шахсини тасдиқловчи ҳужжат тўғрисида маълумотлар*	Номи
		Ҳужжат серияси ва рақами

		Берилган санаси		
	ЖШШИР*			
	Алоқа учун телефон рақамлари*			
	Электрон почта манзили*			
IV. Ташкилот тўғрисидаги маълумотлар				
4-1.	Бўлинаётган, қайта тузилаётган юридик шахснинг ёки таркибидан янгидан ташкил этилаётган юридик шахс ажралиб чиқаётган юридик шахснинг, Солиқ тўловчининг идентификация рақами (СТИР):			
4-2.	☐	Ушбу билан барча кредиторлар юридик шахс қайта ташкил этилаётганлиги тўғрисида ёзма хабардор қилинганлиги тасдиқланади.		
4-3.	Қайта ташкил этиш тўғрисидаги хабарга ҳавола (гиперҳавола) куйидагиларда жойлаштирилган:			
4-3-1.	Ягона порталда:			
4-3-2.	Корпоратив веб-сайтда:			
4-3-3.	Корпоратив ахборот ягона порталида:			
4-4.	Қайта ташкил этиш тўғрисидаги хабар рақами:			
4-5.	Эълон қилинган сана:	10-3-1.	Кун:	10-3-2
				Ой:
				10-3-3
				Йил:
3-изох:	<p>1) қайта ташкил этиш тўғрисидаги хабар Тадбиркорлик субъектларини давлат рўйхатидан ўтказиш тартиби тўғрисидаги Низомга 10-иловага мувофиқ шакл бўйича эълон қилинади</p> <p>2) 4-3-2 ва 4-3-3-бандлар акциядорлик жамиятлари қайта ташкил этилган тақдирда тўлдирилади, бунда 4-3-1-банд тўлдирилмайди.</p>			
V. Янгидан ташкил этилаётган тадбиркорлик субъектининг — юридик шахснинг жойлашган жойи (почта манзили)				
5-1.	Муассиснинг манзили ва кадастр рақами бўйича	☐	(манзил акс эттирилади)	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14
5-2.	Янгидан ташкил этилаётган юридик шахс жойлашган манзил бўйича муассиснинг СТИРи			1 2 3 4 5 7 8 9
5-3.	Бошқа манзил ва кадастр рақами бўйича:	☐	(манзил акс эттирилади)	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14
5-3-1.	Маҳалла номи	(маҳалла номи акс эттирилади)		5-3-2. Сектор рақами (сектор рақами акс эттирилади)
5-3-3.	Кўча:	5-3-3-1.	Боши берк кўча №	5-3-3-2. Тор кўча №
5-3-4.	Уй №	5-3-5.	Квартира №	
5-3-6.	Шаҳар			

3. Отасининг исми:							
4. Жинси:							
5. Тутилган санаси:							
Кун			ой				йил
6. Туғилган жойи:							
6.1. Вилоят (Қорақалпоғистон Республикаси, Тошкент шаҳри):							
6.2. Туман (шаҳар):							
6.3. Аҳоли пункти:							
7. Сўровнома тўлдирилган санада яшаш (доимий яшаш жойи) жойи:							
7.1. Вилоят (Қорақалпоғистон Республикаси, Тошкент шаҳри)							
7.2. Туман (шаҳар)							
7.3. Аҳоли пункти:							
7.4. Кўча:							
7.5. Уй рақами:							
7.6. Хонадон рақами:							
8. Паспорт маълумотлари:							
8.1. Серияси:					8.2. Рақам		
8.3. Берилган вақти:			кун		ой		йил
8.4. Берилган жойи:							
VIII. Устав фонди тўғрисидаги маълумотлар							
8-1.	Устав фондининг миқдори:	8-1-1.	☐	сўмда:			
		8-1-2.	☐	АҚШ долларида:			
		3-1-5.	☐	еврода:			
8-2.	Муассисларнинг устав фондидаги улуши:						
8-2-1.	Муассиснинг номи:			Устав фондига бадал:		Улуш %да	
		☐	сўмда:				
		☐	АҚШ долларида:				
		☐	еврода:				
8-2-2.	Муассиснинг номи:			Устав фондига бадал:		Улуш %да	
		☐	сўмда:				
		☐	АҚШ долларида:				
		☐	еврода:				

8-3.	Акциялар сони, номинал қиймати ва тури тўғрисидаги маълумотлар — акциядорлик жамиятлари учун:										
8-3-1.	оддий акциялар сони:										дона
8-3-2.	оддий акцияларнинг номинал қиймати:										
									☐	сўмда:	
									☐	АҚШ долларарида:	
									☐	еврода:	
8-3-3.	имтиёзли акциялар сони:										дона
8-3-4.	имтиёзли акцияларнинг номинал қиймати:										
									☐	сўмда:	
									☐	АҚШ долларарида:	
									☐	еврода:	
6-изоҳ:	<p>1) 8-1-банд юридик шахсларнинг тегишли ташкилий-ҳуқуқий шакллари бўйича устав фондининг энг кам миқдорига доир талабларга мувофиқ устав фонди миқдорини (Тадбиркорлик субъектларини давлат рўйхатидан ўтказиш тартиби тўғрисидаги Низомга 11-илова) кўрсатиш ва тегишли катакни белгилаш йўли билан тўлдирилади.</p> <p>Зарур бўлганда муассислар тўғрисидаги маълумотларни кўрсатиш учун тўлдириладиган майдонлар сони 3-1-бандга мувофиқ тегишли бандлар қўшиш йўли билан кўпайтирилиши мумкин.</p>										
IX. Илова қилинадиган ҳужжатлар рўйхати											
9-1.	Таъсис ҳужжатлари:	9-1-1.	☐	устав;	9-1-2.	☐	таъсис шартномаси;				
9-2.	☐	Топшириш далолатномаси қўшиб юбориш шаклида қайта ташкил этилганда.									
9-3.	☐	Тақсимлаш баланси бўлиш ва ажратиш чикариш шаклида қайта ташкил этилганда.									
8-изоҳ:	Ушбу бўлим тегишли катакларни танлаш ва белгилаш йўли билан тўлдирилади. Бунда аризага белгиланган ҳужжатлар това қилинади.										
X. Бошқа маълумотлар											
10-1.	Ариза топширилган сана:	10-1-1.	Кун:			10-1-2.	Ой		10-1-3.	Йил	
10-2.	Арита топширилган вақт:	10-2-1.	соат:			10-2-2.	дақиқа:				
10-3.	Ариза берувчи тўғрисидаги маълумотлар:										
10-3-1.	☐	Ташкил этилаётган тадбиркорлик субъектининг — юридик шахснинг мулк.чори (муассиси):									
10-3-2.	☐	таъсис ҳужжатларига мувофиқ ташкил этилаётган тадбиркорлик субъектининг юридик шахснинг номидан ҳаракат қилишга ваколатли бўлган бошқа шахс.									

10-3-
3. Ариза берувчининг
фамилияси:

Электрон ҳужжатнинг
идентификация рақами

(Ўзбекистон Республикаси Давлат гербининг тасвири)

**Якка тартибдаги тадбиркор давлат рўйхатидан ўтказилганлиги тўғрисида
ГУВОҲНОМА**

_____ га
(якка тартибдаги тадбиркорнинг тўлиқ фамилияси, исми, отасининг
исми (мавжуд бўлганда) ·
берилди, унга нисбатан Тадбиркорлик субъектлари ягона давлат
реестрига якка тартибдаги тадбиркор сифатида давлат рўйхатидан
ўтказилганлиги тўғрисида 20__ йил «__» _____ да
(йил, кун, ой (сўз билан)
_____ -рўйхат рақамли ёзув киритилди.

Солиқ тўловчининг идентификация рақами (СТИР): _____

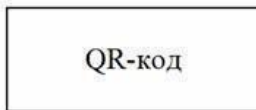
Паспорт (ID-карта) _____ рақами: _____ йилда берилган.
серияси: _____

Уй манзили:

Амалга ошириладиган фаолият тур(лар)и: _____
_____
_____

Фаолиятни амалга ошириш жойининг манзили (вилоят туман/шаҳар): _____
_____

Гувоҳнома _____ томонидан берилди.
(рўйхатдан ўтказувчи органнинг тўлиқ номи)

Электрон хужжатнинг
идентификация рақами

(Ўзбекистон Республикаси Давлат гербининг тасвири)

**Якка тартибдаги тадбиркор (онлавий тадбиркорлик субъекти)
давлат рўйхатидан ўтказилганлиги тўғрисида
ГУВОҲНОМА**

фотосурат ўрни	_____ га (якка тартибдаги тадбиркорнинг тўлиқ фамилияси, исми, отасининг исми (мавжуд бўлганда) берилди, унга нисбатан Тадбиркорлик субъектлари ягона давлат реестрига якка тартибдаги тадбиркор сифатида давлат рўйхатидан ўтказилганлиги тўғрисида 20__ йил «__» _____ да (йил, кун, ой (сўз билан)
	<input type="text"/> -рўйхат рақамли ёзув киритилди.

Солиқ тўловчининг идентификация рақами (СТИР):

Паспорт (ID- рақами: йилда берилган.
карта) серияси:

(паспортни берган органнинг тўлиқ номи)

Уй
манзили: _____
Амалга ошириладиган фаолият
тур(лар)и: _____

Фаолиятни амалга ошириш жойининг манзили (вилоят туман/шаҳар): _____

Онлавий тадбиркорлик субъекти иштирокчиларининг таркиби:

Т/р	Ф.И.О. (тўлиқ)	Қариндо шлик даражаси	Шахсга оид маълумотлар: паспорт (ID- карта) серияси, рақами, ким томонидан ва қачон берилган (16 ёшгача бўлган шахслар учун — туғилганлик тўғрисидаги гувоҳнома (ID-карта)га оид маълумотлар)	СТИР (мавжуд бўлганда)
1				
...				

Гувоҳнома _____ томонидан берилди.
(рўйхатдан ўтказувчи органнинг тўлиқ номи)

QR-код

Ариза берувчи сўровнома шакллантирилиши охирига етганидан сўнг
ставкаси «Давлат божи тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси [Қонунига](#)

мувофиқ Тизим томонидан автоматик тарзда аниқланадиган давлат божини Тизим томонидан таклиф этилаётган қуйидаги тўлов усуллари орқали тўлашни амалга оширади:

Интернет жаҳон ахборот тармоғи орқали реал вақт режимида — банк картаси ва уланган «SMS хабар бериш» хизмати ёрдамида нақдсиз ҳисоб-китоб кўринишида;

Ўзбекистон Республикаси банкларининг кассалари орқали — Тизим томонидан шакллантирилган сўровноманинг ноёб рақами кўрсатилган ҳолда нақд ёки нақдсиз ҳисоб-китоб кўринишида;

ҳисоб рақамидан банк ўтказмаси ёрдамида нақдсиз ҳисоб-китоб кўринишида.

Тўланган давлат божи қайтарилмайди, қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда ортиқча тўланган суммалар бундан мустасно.

Давлат божи тўланган пайтдан бошлаб ушбу Низомнинг **9 — 14-бандлари** талаблари инобатга олинган ҳолда сўровнома Тизим фойдаланувчисига — рўйхатдан ўтказувчи орган масъул ходимининг шахсий кабинетига автоматик тарзда хабарнома юборадиган Тизим томонидан сақланади.

Тизим ушбу Низомга **3-иловада** назарда тутилган давлат рўйхатидан ўтказиш муддатларида ариза берувчи томонидан тақдим этилган маълумотларни текширади ва улар Тизимнинг тегишли маълумотлар базаларига мувофиқ бўлганда:

Реестрга автоматик тарзда тегишли ёзувлар киритиш йўли билан давлат рўйхатидан ўтказишни амалга оширади;

ушбу Низомга **6, 6а, 6б-иловаларга** мувофиқ тегишли шакллар бўйича рўйхатдан ўтказилганлиги тўғрисидаги гувоҳномани шакллантиради;

рўйхатдан ўтказилганлиги тўғрисидаги гувоҳномани, таъсис ҳужжатларини электрон ҳужжатлар репозиторийсида сақлайди;

электрон ҳужжатлар депозиторийсида давлат рўйхатидан ўтказишга, қайта рўйхатдан ўтказишга рад этишни шакллантиради ва сақлайди.

Юридик шахслар учун — рўйхатдан ўтказилганлиги тўғрисидаги гувоҳномага, таъсис ҳужжатларига ҳавола (гиперҳавола) шаклидаги хабарнома автоматик тарзда Тизим фойдаланувчисининг — рўйхатдан ўтказувчи орган масъул ходимининг ЭРИСИ билан имзоланади ва «тадбиркорлик субъектининг шахсий кабинети»га, шунингдек сўровномада кўрсатилган электрон почта манзилига жўнатилади.

Ариза берувчи томонидан тегишли электрон ҳужжатлар Ягона порталдаги «тадбиркорлик субъектининг шахсий кабинети» орқали қабул қилиб олинган пайт ушбу бандда назарда тутилган электрон ҳужжатлар берилган вақт бўлиб ҳисобланади.

Рўйхатдан ўтказилганлиги тўғрисидаги гувоҳномада, таъсис ҳужжатларида Тизим фойдаланувчисининг — рўйхатдан ўтказувчи орган масъул ходимининг ЭРИСи ва QR-код (матрицали штрих код), шунингдек идентификация рақамлари бўлиши керак.

QR-код тегишли дастурий-аппарат воситалари билан ўқилганда рўйхатдан ўтказилганлиги тўғрисидаги гувоҳноманинг, таъсис ҳужжатларининг идентификация рақамлари ва Ягона порталдаги электрон ҳужжатлар репозиторийсига ҳаволалар (гиперҳаволалар) бўлиши керак.

Якка тартибдаги тадбиркор, оилавий тадбиркорлик субъекти рўйхатдан ўтказилганлиги тўғрисидаги гувоҳномада жисмоний шахснинг фотосурати акс эттирилган бўлиши керак.

Ариза берувчи юридик шахслар учун — Ягона порталдаги электрон ҳужжатлар репозиторийсида сақланаётган рўйхатдан ўтказилганлиги тўғрисидаги гувоҳномани, таъсис ҳужжатларини эркин олиш, шунингдек уларнинг нусхаларини қоғозда чоп этиш ҳуқуқига эга.

3.Кичик бизнес субъектлари банкда ҳисобварақ очиш тартиби

Давлат рўйхатидан ўтганидан сўнг тадбиркорлик субъекти қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда банк ҳисоб рақамларини очиш учун банкларга мурожаат қилади¹⁴. Банк ҳисоб рақамларини очиш учун рўйхатдан ўтказилганлиги тўғрисидаги гувоҳноманинг, таъсис ҳужжатларининг асл нусхаларини ва нусхаларини тақдим этиш талаб қилинмайди.

Банклар Жиноий фаолиятдан олинган даромадларни легаллаштиришга қарши курашиш бўйича молиявий чоралар ишлаб чиқувчи гуруҳнинг (ФАТФ) талабларидан келиб чиқиб, ариза берувчиларни масофадан туриб идентификация қилиш учун зарур бўлган шарт-шароитлар мавжуд бўлганда, муассислари Ўзбекистон Республикаси резидентлари бўлган юридик шахслар ҳамда якка тартибдаги тадбиркорларни давлат рўйхатидан ўтказиш жараёнида уларга миллий ва чет эл валютасидаги банк ҳисобварақларини масофадан туриб очиши мумкин.

Банк ҳисобварағи Тизимда жойлаштирилган банк ҳисобварағи шартнома офертасини акцептлаш йўли билан очилади.

---

¹⁴ Вазирлар Маҳкамасининг 2017 йил 9 февралдаги 66-сонли қарори билан тасдиқланган “Тадбиркорлик субъектларини давлат рўйхатидан ўтказиш тартиби тўғрисида” Низоми 19-банди.

Бунда мазкур тадбиркорлик субъектлари томонидан қонунчиликда белгиланган тартибда ва шаклда имзолар намуналари қўйилган икки дона варақча ҳамда улар номидан пул-ҳисоб-китоб ҳужжатларини имзолаш ваколатига эга бўлган шахснинг шахсини тасдиқловчи ҳужжати (паспорт ёки уни ўрнини босадиган ҳужжат) тўловлар амалга оширилишидан олдин банкка исталган вақтда тақдим этилиши мумкин. Шахсни тасдиқловчи ҳужжатдан нусха олиниб, асли қайтариб берилади.

4. Тадбиркорлик субъектларига литцензия бериш тартиби¹⁵.

Тадбиркорлик фаолиятининг лицензияланиши лозим бўлган турлари қонун ҳужжатлари билан белгиланади. Тадбиркорлик фаолиятининг айрим турларини лицензиялаш тартиби Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси томонидан белгиланади, қонунда назарда тутилган ҳоллар бундан мустасно.

Лицензия — лицензияловчи орган томонидан юридик ёки жисмоний шахсга берилган, лицензия талаблари ва шартларига сўзсиз риоя этилгани ҳолда фаолиятнинг лицензияланаётган турини амалга ошириш учун рухсатнома (ҳуқуқ);

Фаолиятнинг лицензияланаётган тури — Ўзбекистон Республикаси ҳудудида амалга оширилиши учун лицензия олиш талаб қилинадиган фаолият тури;

Лицензиялаш — лицензия бериш тўғрисидаги аризани топшириш ва кўриб чиқиш, лицензиянинг амал қилишини тўхтатиб туриш ёки тугатиш, шунингдек уни бекор қилиш ва қайта расмийлаштириш жараёни билан боғлиқ тадбирлар комплекси;

Лицензия талаблари ва шартлари — фаолиятнинг лицензияланаётган турини амалга ошираётганда лицензиат томонидан бажарилиши мажбурий бўлган, қонун ҳужжатларида белгиланган талаблар ва шартларнинг мажмуи;

Лицензияловчи органлар — қонун ҳужжатларига мувофиқ лицензиялашни амалга оширувчи махсус ваколатли органлар;

Бизнесни юритишдаги ортиқча бюрократик жараёнларни тубдан қисқартириш, хусусий мулкнинг дахлсизлигини ҳимоя қилиш ва кафолатлашнинг бозор ҳамда ҳуқуқий механизмларини мунтазам равишда изчил мустаҳкамлаб бориш, республикада инвестициявий ва ишбилармонлик муҳитини яхшилашга қаратилган кучларни жамлаш мақсадида Ўзбекистон

---

¹⁵ Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 11 апрелдаши “Тадбиркорлик фаолияти соҳасидаги лицензиялаш ва рухсат бериш тартиб-таомилларини янада қисқартириш ва соддалаштириш, шунингдек, бизнес юритиш шарт-шароитларини яхшилаш чора-тадбирлари тўғрисида” ги ПФ-5409-сонли Фармони

Республикаси Президентининг 2018 йил 11 апрелдаши “Тадбиркорлик фаолияти соҳасидаги лицензиялаш ва рухсат бериш тартиб-таомилларини янада қисқартириш ва соддалаштириш, шунингдек, бизнес юритиш шарт-шароитларини яхшилаш чора-тадбирлари тўғрисида” ги ПФ-5409-сонли Фармони тасдиқланди.

Амалга оширилиши учун лицензия олинган фаолият тури фақат лицензияни олган *юридик ёки жисмоний шахс* томонидан амалга оширилиши мумкин. Лицензияларни ёки уларга доир ҳуқуқларни бошқа шахсларга бериш тақиқланади. Ушбу тақиқни корхонани сотишда ҳам инобатга олиш лозим.

Корхонани сотишда сотувчининг тегишли фаолият билан шуғулланиши учун берилган махсус рухсатнома (лицензия) асосида олган ҳуқуқлари, агар қонун ҳужжатларида бошқача тартиб назарда тутилган бўлмаса, корхонани сотиб олувчига берилмайди. Шартнома бўйича топшириладиган корхона таркибига махсус рухсатнома (лицензия)га эга бўлмагани туфайли сотиб олувчи бажара олмайдиган мажбуриятларни киритиш сотувчини учинчи шахслар олдидаги тегишли мажбуриятлардан озод қилмайди. Бундай мажбуриятларни бажармаганлик учун сотувчи ва сотиб олувчи кредиторлар олдида солидар жавобгар бўладилар.

Фаолиятнинг айрим турига лицензия олиш учун қўйиладиган ва ўрнатилган тартибда тасдиқланадиган тегишли айрим фаолият турларини **лицензиялаш тўғрисидаги Низомлари билан белгиладиган талаблар ва шартларни** лицензия даъвогари бажариши мумкинлигини тасдиқловчи ҳамда қонун ҳужжатларида белгилаб қўйиладиган бошқа ҳужжатлар.

Фойдаланилган адабиётлар рўйхати

- [1] Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёевнинг Олий Мажлисга Мурожаатномаси. // Халқ сўзи, 2017 йил 23 декабрь.
- [2] «Тадбиркорлик фаолияти эркинлигининг кафолатлари тўғрисида»ги Қоунни 2012 йил 12 май ЎРҚ-328. 3-модда.
- [3] «Тадбиркорлик фаолияти эркинлигининг кафолатлари тўғрисида»ги Қоунни 2012 йил 12 май ЎРҚ-328. 4-модда.
- [4] «Тадбиркорлик фаолияти эркинлигининг кафолатлари тўғрисида»ги Қоунни 2012 йил 12 май ЎРҚ-328. 5-модда.
- [5] «Тадбиркорлик фаолияти эркинлигининг кафолатлари тўғрисида»ги Қоунни 2012 йил 12 май ЎРҚ-328. 13-модда.
- [6] Вазирлар Маҳкамасининг 2017 йил 9 февралдаги 66-сонли қарори билан тасдиқланган “Тадбиркорлик субъектларини давлат рўйхатидан ўтказиш тартиби тўғрисида” Низоми 1-илова

[7] Вазирлар Маҳкамасининг 2017 йил 9 февралдаги 66-сонли қарори билан тасдиқланган “Тадбиркорлик субъектларини давлат рўйхатидан ўтказиш тартиби тўғрисида” Низоми 2-илова.

[8] Вазирлар Маҳкамасининг 2017 йил 9 февралдаги 66-сонли қарори билан тасдиқланган “Тадбиркорлик субъектларини давлат рўйхатидан ўтказиш тартиби тўғрисида” Низоми.

[9] Вазирлар Маҳкамасининг 2017 йил 9 февралдаги 66-сонли қарори билан тасдиқланган “Тадбиркорлик субъектларини давлат рўйхатидан ўтказиш тартиби тўғрисида” Низоми 19-банди.

[10] Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 11 апрелдаши “Тадбиркорлик фаолияти соҳасидаги лицензиялаш ва рухсат бериш тартиб-таомилларини янада қисқартириш ва соддалаштириш, шунингдек, бизнес юритиш шарт-шароитларини яхшилаш чора-тадбирлари тўғрисида” ги ПФ-5409-сонли Фармони.